

Sygn. akt VIII *Pa 123/18*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lutego 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grzegorz Tyrka
Sędziowie:	SSO Teresa Kalinka (spr.) SSR del. Anna Capik-Pater
Protokolant:	Ewa Gambuś

po rozpoznaniu w dniu 21 lutego 2019r. w Gliwicach

sprawy z powództwa I. O. (O.)

przeciwko Syndykowi masy upadłości (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej w Z.

o sprostowanie świadectwa pracy

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Zabrze

z dnia 18 kwietnia 2018 r. **sygn. akt** IV P 50/18

oddala apelację.

(-) SSR del. Anna Capik-Pater (-) SSO Grzegorz Tyrka (-) SSO Teresa Kalinka (spr.)

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt VIII Pa 123/18

UZASADNIENIE

Powódka I. O. w pozwie przeciwko pozwanemu Syndykowi Masy Upadłości (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w Z. domagała się sprostowania świadectwa pracy poprzez zmianę informacji zawartej w pkt 1 i wskazanie prawidłowego okresu pracy od dnia 05 maja 2003 roku do dnia 31 grudnia 2017 roku oraz zasądzenia na jej rzecz kosztów procesu według norm przepisanych. Na uzasadnienie żądania wskazała, że otrzymała oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę za wypowiedzeniem w dniu 12 września 2017 roku, a tym samym okres wypowiedzenia upłynął jej w dniu 31 grudnia 2017 roku.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Argumentował, że powódka mogła zapoznać się z oświadczeniem o wypowiedzeniu już w sierpniu 2017 roku, kiedy listonosz doręczył jej przesyłkę na adres zamieszkania. Celowe uchylenie się przez powódkę od odbioru przesyłki nie może skutkować wydłużeniem okresu stosunku pracy.

Wyrokiem z dnia 18 kwietnia 2018 roku Sąd Rejonowy w Z. w sprawie o sygn. IV P 50/18 nakazał pozwanemu, aby sprostował powódce świadectwo pracy z dnia 1 grudnia 2017 roku w punkcie pierwszym w ten sposób, że w miejsce daty zakończenia stosunku pracy, tj. daty 30 listopada 2017 roku wpisać prawidłową datę, tj. 31 grudnia 2017 roku. Sąd odstąpił od obciążenia pozwanego kosztami procesu.

Powyższe rozstrzygnięcie zostało wydane w oparciu o następujące ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego:

I. O. zatrudniona była w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej w Z. od dnia 05 maja 2003 roku, zaś od dnia 29 października 2004 roku na podstawie umowy na czas nieokreślony. Zajmowała stanowisko przedstawiciela handlowego, w pełnym wymiarze etatu. Od dnia 19 lipca 2017 roku powódka przebywała na zwolnieniu chorobowym. Jak ustalił Sąd I instancji, w dniu 12 września 2017 roku powódka po awizacji przesyłki, odebrała na poczcie datowane na dzień 24 sierpnia 2017 roku pisemne oświadczenie pozwanego o rozwiązaniu z nią umowy o pracę na czas nieokreślony z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia, który upływał w dniu 30 listopada 2017 roku. Po rozwiązaniu stosunku pracy pozwany wydał powódce świadectwo pracy, w którym w punkcie 1 świadectwa wpisał, że była ona zatrudniona w okresie od dnia 05 maja 2003 roku do dnia 30 listopada 2017 roku. Powódka zgodnie z obowiązującymi przepisami złożyła do pozwanego wnioski o sprostowanie świadectwa pracy, po czym po otrzymaniu informacji od pozwanego o odmowie jego sprostowania złożyła w ustawowym terminie pozew do sądu. Jest to okoliczność bezsporna pomiędzy stronami.

Zdaniem Sądu I instancji powództwo zasługiwało na uwzględnienie. Sąd Rejonowy przytoczył treść przepisów art. 97 § 1 k.p. oraz art. 61 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p. Powołując orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2014 roku (I PK 88/14) Sąd Rejonowy wskazał, że dla przyjęcia domniemania, iż pisemne oświadczenie woli zostało złożone pracownikowi, niezbędne jest stwierdzenie, iż pracownik mógł zapoznać się z jego treścią. Konieczne jest zatem wykazanie, że zaistniała sytuacja, w której możliwe było rzeczywiste zapoznanie się adresata z treścią oświadczenia woli, a nie doszło do tego z woli adresata. W ocenie Sądu I instancji powódka wykazała, że zdołała odebrać przesyłkę zawierającą wypowiedzenie umowy o pracę dopiero w dniu 12 września 2017 roku. Natomiast strona pozwana nie przedstawiła żadnych dowodów na poparcie twierdzeń, że powódka celowo unikała odebrania korespondencji zawierającej oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę oraz że zaistniała sytuacja, w której mogła się zapoznać z treścią oświadczenia. W swoich rozważaniach Sąd Rejonowy podkreślił, że skoro powódka odebrała wypowiedzenie w dniu 12 września 2017 roku, to do rozwiązania stosunku pracy doszło z dniem 31 grudnia 2017 roku. Jednocześnie Sąd I instancji wskazał, że powoływane przez pozwanego judykaty dotyczyły sytuacji, gdy adresat w ogóle nie podejmuje faktycznie przesyłki. Natomiast w niniejszej sprawie powódka przesyłkę odebrała. Na podstawie artykułu 102 k.p.c. odstąpiono od obciążania pozwanego kosztami procesu.

Apelację wywiódł pozwany, domagając się zmiany zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości. Pozwany zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie: art. 61 k.c. poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie, że powódka miała możliwość zapoznania się z oświadczeniem o wypowiedzeniu dopiero w dniu 12 września 2017 roku, podczas gdy w rzeczywistości mogła się z nim zapoznać już 29 sierpnia 2017 roku; art. 6 k.c. poprzez uznanie, że powódka mogła zapoznać się z treścią oświadczenia o wypowiedzeniu dopiero w dniu 12 września 2017 roku, podczas gdy nie przedstawiła ona żadnych dowodów na istnienie obiektywnych przeszkód do odebrania oświadczenia w dniach 29-31 sierpnia 2017 roku. Zarzucił również naruszenie art. 232 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie, że powódka nie ma obowiązku dowodzenia braku możliwości odbioru przesyłki w dniu jej doręczenia i w kolejnych dwóch dniach. Naruszenie zaś art. 139 k.p.c. polegać miało na jego zastosowaniu dla oceny skuteczności doręczenia materialnoprawnego oświadczenia, podczas gdy przepis ten ma zastosowanie jedynie do pism składanych w ramach postępowania cywilnego.

W uzasadnieniu apelacji wskazano, że zaskarżony wyrok został wydany z naruszeniem przepisów prawa dotyczących składania oświadczeń woli i ich skuteczności. W ocenie pozwanej celowe uchylenie się przez powódkę od odebrania przesyłki w dniu 29 sierpnia 2017 roku nie może skutkować wydłużeniem okresu stosunku pracy. Apelujący podniósł, że powódka, wbrew spoczywającemu na niej ciężarowi dowodu, nie wykazała istnienia przeszkód w odebraniu przesyłki w sierpniu 2017 roku. Skarżący argumentował, że powódka celowo i z rozmysłem nie odebrała adresowanej do niej korespondencji.

Powódka w odpowiedzi na apelację wniosła o oddalenie apelacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego jest prawidłowy i znajduje oparcie zarówno w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, jak i obowiązujących przepisach prawa.

Sąd Okręgowy w pełni aprobuje ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji i przyjmuje je jako własne. Podziela również wywody prawne zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, nie widząc potrzeby ich ponownego przytaczania.

W niniejszej sprawie kluczowe było ustalenie, w jakiej dacie pracodawca skutecznie złożył powódce oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę za wypowiedzeniem.

Zarzut naruszenia art. 61 k.c. uznać należy za nieuprawniony. Stwierdzenia wymaga, że rozwiązanie przez pracodawcę umowy o pracę za wypowiedzeniem jest jednostronnym oświadczeniem woli i wywołuje skutek w chwili złożenia przez pracodawcę tego oświadczenia pracownikowi. W sprawach dotyczących umowy o pracę na czas nieokreślony nieunormowanych przepisami prawa pracy znajdują odpowiednie zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego (art. 300 k.p.). Przepisy ustawodawstwa pracy dotyczące umów o pracę nie normują wyczerpująco sposobu składania oświadczeń woli. Nie regulują między innymi kwestii, kiedy – w jakim momencie – należy uważać, że oświadczenie woli o wypowiedzeniu (odwołanie) zostało złożone. Odpowiedź na to pytanie zawiera art. 61 zdanie 1 k.c., zgodnie z którym oświadczenie woli, które ma być złożone innej osobie, jest złożone z chwilą gdy doszło do niej w taki sposób, że mogła się zapoznać z jego treścią. W odniesieniu do oświadczenia woli na piśmie, która to forma jest obowiązkowa dla wypowiedzenia umowy o pracę, chwila złożenia oświadczenia pokrywa się z momentem prawidłowego doręczenia pisma zawierającego oświadczenie woli adresatowi. Podkreśla się również, że możliwość zapoznania się pracownika z treścią oświadczenia woli o odwołaniu ze stanowiska powinna mieć charakter konkretny w tym znaczeniu, iż odnosi się do danego oświadczenia przesłanego do określonego adresata. W szczególności nie można wymagać, by pracownik, który powinien spodziewać się rozwiązania z nim stosunku pracy, oczekiwał w domu na pismo pracodawcy w tym przedmiocie (tak: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 października 1998 roku, w sprawie I PKN 369/98).

Awizowanie przesyłki stwarza domniemanie (faktyczne) możliwości zapoznania się z treścią pisma w niej zawartego. Dla przyjęcia tego swoistego domniemania, że pisemne oświadczenie woli pracodawcy zostało złożone pracownikowi z chwilą doręczenia mu pisma zawierającego to oświadczenie, niezbędne jest stwierdzenie, że pracownik mógł się zapoznać z jego treścią wyrażającą oświadczenie woli pracodawcy. Konieczne jest zatem wykazanie przez pracodawcę i ustalenie przez sąd, że adresat miał możliwość zapoznania się z treścią oświadczenia, co oznacza, że zaistniała taka sytuacja, iż rzeczywiste zapoznanie się adresata z treścią oświadczenia woli było możliwe, a nie doszło do tego z woli adresata.

Z niezakwestionowanych w apelacji ustaleń faktycznych wynika, że pismo datowane na dzień 24 sierpnia 2017 roku, zawierające oświadczenie pozwanej o rozwiązaniu z powódką umowy o pracę na czas nieokreślony z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia do dnia 30 listopada 2017 roku, zostało przesłane powódce drogą pocztową. Z dowodu nadania przesyłki pocztowej zawierającej przedmiotowe oświadczenie wynika natomiast, że została ona przez powódkę odebrana z poczty, po awizacji, dnia 12 września 2017 roku. Z powyższych względów nie sposób zgodzić się

ze stroną apelującą, że Sąd I instancji błędnie przyjął, iż powódka zapoznała się z treścią oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia w dniu 12 września 2017 roku. Uregulowanie zawarte w art. 61 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p. wskazuje jednoznacznie, że skuteczność oświadczenia woli nie jest uzależniona od tego czy adresat tego oświadczenia zapoznał się z jego treścią, lecz od możliwości zapoznania się z treścią oświadczenia woli. Możliwość ta winna być realna. Przede wszystkim podkreślić należy, że materiał zgromadzony w sprawie wskazuje, że powódka nie miała możliwości zapoznania się z treścią oświadczenia pracodawcy o rozwiązaniu umowy o pracę przed dniem 12 września 2017 roku. Z tego względu przyjęcie przez Sąd Rejonowy, że z oświadczeniem pracodawcy powódka zapoznała się w dniu odebrania przesyłki pocztowej z poczty, tj. w dniu 12 września 2017 roku, było uprawnione. Sąd Odwoławczy to ustalenie podziela. Argumentacja pozwanego odniosłaby zamierzony skutek jedynie w sytuacji odmowy odbioru pisma czy też nieodebrania pisma z placówki pocztowej, mimo dwukrotnego awizowania pisma. Wówczas bowiem awizowanie przesyłki stwarza domniemanie możliwości zapoznania się adresata z treścią pisma zawartego w przesyłce. Jednakże dla przyjęcia domniemania (faktycznego), że pisemne oświadczenie woli zostało złożone pracownikowi, niezbędne jest stwierdzenie, że pracownik mógł się zapoznać z treścią tego oświadczenia. Konieczne jest zatem wykazanie, że zaistniała taka sytuacja, w której było możliwe rzeczywiste zapoznanie się adresata z treścią oświadczenia woli, a nie doszło do tego zapoznania z woli adresata (tak: wyrok Sądu Najwyższego - Izba Pracy, (...) i Spraw Publicznych z dnia 20 listopada 2014 r., I PK 88/14).

Sąd 1 instancji nie naruszył także przepisów o rozkładzie ciężaru dowodu - art. 232 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 kwietnia 2003 roku (II CKN 1409/00) zagadnienie rozkładu ciężaru dowodu jest zaliczane tradycyjnie do problematyki prawa materialnego. Ogólną regułą stwarza art. 6 k.c. pozostający w ścisłym związku z przepisami kodeksu postępowania cywilnego, normującymi reguły dowodzenia. W procesie cywilnym strony mają obowiązek twierdzenia i dowodzenia tych wszystkich okoliczności (faktów), które stosownie do art. 227 k.p.c. mogą być przedmiotem dowodu. Fakty negatywne mogą być dowodzone za pomocą dowodów faktów pozytywnych przeciwnych, których istnienie wyłącza twierdzoną okoliczność negatywną. W związku z tym w doktrynie przyjmuje się następujące reguły: a) faktów z których dowodzone jest dochodzone roszczenie (tworzących prawo podmiotowi) powinien w zasadzie dowieść powód, dowodzi on również fakty uzasadniające jego odpowiedź na zarzuty pozwanego, pozwany dowodzi fakty uzasadniające jego zarzuty przeciwko roszczeniu powoda; b) faktów tamujących oraz niweczących powinien dowieść przeciwnik tej strony, która występuje z roszczeniem, czyli z zasady pozwany. W niniejszej sprawie powódka podniosła, że dniu 29 sierpnia 2018 roku nie spotkała listonosza, a w okresie choroby wychodziła z mieszkania tylko w razie konieczności udania się do lekarza lub odbycia rehabilitacji. To stanowisko nie zostało przez pozwanego zakwestionowane i słusznie Sąd uznał, że do możliwości zapoznania się z treścią pisma doszło dopiero we wrześniu 2018 roku.

Skuteczne doręczenie powódce oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę za wypowiedzeniem nastąpiło w dniu odbioru tegoż pisma przez powódkę, a to w dniu 12 września 2017 roku. Zatem od tego dnia zaczął biec 3-miesięczny okres wypowiedzenia (art. 36 § 1 pkt 3 k.p.), a stosownie do treści art. 32 § 2 k.p. rozwiązanie umowy o pracę nastąpiło z jego upływem, tj. w dniu 31 grudnia 2017 roku.

Reasumując, zarzuty apelacji nie znalazły potwierdzenia, wobec czego Sąd Okręgowy - na mocy art. 385 k.p.c. - oddalił apelację jako bezzasadną.

(-) SSR del. Anna Capik-Pater (-) SSO Grzegorz Tyrka (-) SSO Teresa Kalinka (spr.)

Sędzia Przewodniczący Sędzia